

Brussel, 29 november 2024
(OR. en)

16179/24

RECH 520
COMPET 1158

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	29 november 2024
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	15553/24
Betreft:	Versterken van het concurrentievermogen van de EU, het versterken van de Europese Onderzoeksruimte en het vinden van een oplossing voor de versnippering ervan – Conclusies van de Raad (29 november 2024)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over het *versterken van het concurrentievermogen van de EU, het versterken van de Europese Onderzoeksruimte en het vinden van een oplossing voor de versnippering ervan*, die de Raad tijdens zijn 4063e zitting op 29 november 2024 heeft goedgekeurd.

**CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER HET VERSTERKEN VAN HET
CONCURRENTIEVERMOGEN VAN DE EU, HET VERSTERKEN VAN DE EUROPESE
ONDERZOEKSRUIMTE EN HET VINDEN VAN EEN OPLOSSING VOOR DE
VERSNIPPERING ERVAN**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN:

- zijn conclusies van 28 mei 2021 over “het verdiepen van de Europese onderzoeksruimte: onderzoekers aantrekkelijke en duurzame loopbanen en arbeidsvoorwaarden bieden en braincirculation verwezenlijken”, waarin wordt benadrukt dat onevenwichtige mobiliteitsstromen van onderzoekers op nationaal en Europees niveau moeten worden aangepakt en wordt onderstreept dat minder goed presterende onderzoekssystemen moeten worden ondersteund om hun aantrekkelijkheid te vergroten;
- zijn aanbeveling van 26 november 2021 over een pact voor onderzoek en innovatie in Europa, alsook zijn conclusies over de toekomstige governance van de Europese Onderzoeksruimte (EOR), waarin nauwere samenwerking tussen de EU-lidstaten in het vooruitzicht wordt gesteld om een door concurrentie gekenmerkte EOR te bevorderen;
- zijn conclusies over de nieuwe Europese innovatieagenda van 2 december 2022, waarin het belang van evenwichtige braincirculation wordt onderstreept en wordt benadrukt dat het nodig is start-ups en kmo's sneller toegang te bieden tot opschalingsfinanciering, talentvolle mensen, waaronder op het gebied van deep tech, te stimuleren, aan te trekken en te behouden, innovatie-ecosystemen te verbeteren en te bestendigen en de innovatiekloof in Europa te dichten;
- zijn conclusies van 2 december 2022 over onderzoeksinfrastructuren, waarin met name wordt opgeroepen de duurzaamheid van Europese onderzoeksinfrastructuren op lange termijn te waarborgen en het ecosysteem van onderzoeksinfrastructuren in Europa te verbeteren;

- de conclusies van de Europese Raad van maart 2023 en april 2024, waarin wordt gewezen op het belang van het bevorderen van een innovatievriendelijker klimaat op basis van excellente wetenschap, dat marktintroductie en de opschaling van innovatie versnelt, en het verhogen van de toekomstige investeringen in onderzoek en ontwikkeling (O&O) om de uitgavendoelstelling van 3 % van het bbp te halen;
- zijn conclusies van 8 december 2023 over de versterking van de rol en de impact van onderzoek en innovatie in het beleidsvormingsproces in de Unie, waarin erop wordt gewezen dat wetenschappelijk onderbouwde beleidsvormingsprocessen de kwaliteit en de samenhang van beleidsinitiatieven kunnen verbeteren en het concurrentievermogen van de Unie kunnen versterken, en dat nauwere coördinatie tussen innovatie-ecosystemen en een efficiënter gebruik van alle capaciteiten en middelen het concurrentievermogen en de innovatieprestaties van de Unie en het leven van de burgers zouden verbeteren;
- zijn aanbeveling van 18 december 2023 betreffende een Europees kader voor het aantrekken en behouden van onderzoeks-, innovatie- en ondernemingstalenten in Europa, waarin wordt opgeroepen tot het stellen van randvoorwaarden om getalenteerde onderzoekers in de Unie te houden, en het belang wordt benadrukt van het ondersteunen van aantrekkelijke onderzoekslapbanen en het versterken van de capaciteit voor onderzoeksmanagement;
- zijn aanbeveling van 2 december 2022 betreffende de leidende beginselen voor kennisvalorisatie, die tot doel heeft een gemeenschappelijke lijn vast te stellen voor maatregelen en beleidsinitiatieven ter verbetering van de kennisvalorisatie in de Unie;
- zijn aanbeveling van 23 mei 2024 betreffende verbetering van de onderzoeksveiligheid, die tot doel heeft te zorgen voor meer consistentie van de aanpak in de hele Unie en waarin wordt aanbevolen dat de lidstaten toewerken naar de ontwikkeling en uitvoering van een samenhangende reeks beleidsmaatregelen ter verbetering van de onderzoeksveiligheid;
- zijn conclusies van 23 mei 2024 over het versterken van kennisvalorisatie als instrument voor een veerkrachtige en concurrerende industrie en voor strategische autonomie in een open economie in Europa, waarin wordt opgeroepen de toegang tot risicofinanciering en de toename van particulier en publiek zaai- en groeikapitaal te vergemakkelijken, alsook de interconnectie van innovatie-ecosystemen, onderzoeks- en technologie-infrastructuren en andere actoren van de ecosystemen te vereenvoudigen;

- zijn conclusies van 23 mei 2024 over de evaluatie achteraf van Horizon 2020 en toekomstige vooruitzichten, waarin de cruciale functie van het kaderprogramma als centraal instrument op EU-niveau ter ondersteuning van onderzoek en innovatie (O&I) wordt onderstreept;
- de mededeling van de Commissie van 22 oktober 2024 over de uitvoering van de Europese Onderzoeksruimte (EOR), waarin de balans wordt opgemaakt van de geboekte vooruitgang en mogelijke wegen worden geschetst voor de toekomstige evolutie en ontwikkeling van de EOR;
- het op 10 april 2024 gepubliceerde verslag-Letta, waarin wordt opgeroepen een vijfde vrijheid van de eengemaakte markt tot stand te brengen door onder meer het vrije verkeer van onderzoek en innovatie mogelijk te maken;
- het op 9 september 2024 gepubliceerde verslag-Draghi, waarin er bij de EU op wordt aangedrongen haar innovatiepotentieel te ontsluiten door haar collectieve inspanningen te heroriënteren om de innovatiekloof met andere wereldeconomieën te dichten;

Grotere rol voor O&I bij het versterken van het concurrentievermogen van de EU

1. BEVESTIGT dat de EU vastbesloten is haar concurrentievermogen op lange termijn, welvaart, klimaatneutraliteit uiterlijk in 2050 en leiderschap op het wereldtoneel te versterken. BENADRUKT de centrale rol die het O&I-beleid van de Unie en de lidstaten speelt bij de verwezenlijking van deze doelstelling. PLEIT ervoor O&I op te nemen in het hart van de strategieën van de Unie en de lidstaten. BEVESTIGT dat het met het oog op het versterken van het concurrentievermogen van de EU van het grootste belang is de internationale positie en het leiderschap van de Unie te verbeteren door middel van baanbrekend fundamenteel en toegepast onderzoek en disruptieve innovatie, alsook door middel van wetenschappelijke excellentie. BENADRUKT de toenemende en onderling verbonden uitdagingen waarmee de Unie wordt geconfronteerd op het vlak van het stimuleren van het concurrentievermogen, het versnellen van de dubbele transitie, het veiligstellen van cohesie en inclusiviteit en het waarborgen van zowel economische veiligheid als strategische autonomie, met behoud van een open economie. IS VAN OORDEEL dat O&I in overeenstemming met de kernwaarden en -prioriteiten van de EU, waaronder concurrentievermogen in combinatie met economische, ecologische en sociale duurzaamheid, een sleutelrol moeten spelen om deze uitdagingen het hoofd te bieden.

2. NEEMT NOTA van het verslag-Draghi over de toekomst van het Europese concurrentievermogen, dat gericht is op het bevorderen van het concurrentievermogen van de Unie, met name op het gebied van geavanceerde technologieën. IS INGENOMEN met de gedetailleerde analyse van het mondiale concurrentievermogen en de trends op het gebied van O&I in het verslag, alsook met de daarin vervatte visie dat O&I kunnen bijdragen tot verbetering van de productiviteit en het concurrentievermogen, en HERINNERT AAN de Verklaring van Boedapest¹, waarin wordt benadrukt dat de innovatiekloof met onze mondiale concurrenten en binnen de EU dringend moet worden gedicht.
3. HERHAALT het cruciale belang van meer investeringen in O&O en de doelstelling om het streefcijfer van 3 % van het bbp te halen, zoals onlangs is herhaald door de Europese Raad in zijn conclusies van 17-18 april 2024 en in de Verklaring van Boedapest van 8 november 2024, waarin werd opgeroepen dit streefcijfer uiterlijk in 2030 te bereiken, en BENADRUKT dat de middelen van het O&I-kaderprogramma van de EU efficiënt moeten worden gebruikt en dat de nationale en EU-financiering op elkaar moeten worden afgestemd, waardoor zowel aanvullende publieke als particuliere investeringen kunnen worden aangetrokken. HERINNERT ERAAN dat in de conclusies van de Raad over de evaluatie achteraf van Horizon 2020 de noodzaak wordt erkend van een toereikende begroting en stabiliteit tijdens de uitvoeringsfase van het O&I-kaderprogramma van de EU, onverminderd het toekomstige meerjarig financieel kader (MFK) van de Unie. HERINNERT ERAAN dat publieke investeringen op het gebied van O&O moeten worden gemobiliseerd op nationaal en EU-niveau, en dat beleid en hervormingen op het vlak van O&I moeten worden ontwikkeld en uitgevoerd om de juiste voorwaarden te scheppen om sterkere particuliere investeringen in O&O te stimuleren. MOEDIGT de lidstaten en de Commissie bovendien AAN de optimale beleidsmix te bepalen die de particuliere uitgaven zal verhogen tot twee derde van de O&O-investeringen.

¹ [Verklaring van Boedapest over de nieuwe deal voor het Europees concurrentie-vermogen](#)

4. MERKT OP dat kennis en ideeën het concurrentievermogen stimuleren en dat de Unie afhankelijk is van het doeltreffend mobiliseren van het talent en de creativiteit van haar gehele O&I-gemeenschap door de toegang tot financiering en samenwerking op het gebied van O&I te bevorderen op basis van wetenschappelijke excellentie en door middel van concrete vereenvoudigingsmaatregelen. PLEIT daarom voor investeringen in nationale O&I-systemen en voor gerichte en efficiënte O&I-kaderprogramma's van de EU die O&I van topkwaliteit financieren. ONDERSTREEPT bovendien dat het belangrijk is Europese en mondiale sociaal-economische uitdagingen aan te pakken door middel van brede, inclusieve en strategische pan-Europese samenwerking met betrokkenheid van zowel particuliere als publieke entiteiten, en BENADRUKT de Europese meerwaarde van zowel kleine als grootschalige samenwerkingsprojecten op het gebied van O&I.
5. ERKENT dat het dichten van de innovatiekloof tussen de lidstaten belangrijk is om het Europese concurrentievermogen te verbeteren. ERKENT dat er in dit verband forse inspanningen zijn geleverd, hoewel er nog aanzienlijke vooruitgang moet worden geboekt. BENADRUKT derhalve dat het verkleinen van de innovatiekloof een voortdurende inspanning vereist door middel van nationale hervormingen en investeringen en relevante EU-programma's ter ondersteuning van O&I, zonder dat wordt vooruitgelopen op het toekomstige MFK. HERINNERT daarom AAN het verzoek aan de Commissie om het effect van de verschillende opties voor een doeltreffendere aanpak te beoordelen en te presenteren, met inbegrip van op maat gesneden maatregelen voor verbredingslanden die rekening houden met de vastgestelde onderliggende oorzaken en bijdragen tot het dichten van de O&I-kloof. MERKT OP dat de verspreiding van excellentie door middel van samenwerking tussen de lidstaten ertoe zou kunnen bijdragen dat bestaande ongelijkheden niet groter worden.
6. BENADRUKT dat het van essentieel belang is door te gaan met het opbouwen en versterken van O&I-ecosystemen door de actoren van de viervoudige helix op EU-, nationaal en regionaal niveau met elkaar te verbinden en door ervoor te zorgen dat excellente onderzoeksresultaten en innovatieve oplossingen effect sorteren om sociaal-economische uitdagingen aan te pakken en de strategische autonomie en digitale soevereiniteit te vergroten. WIJST EROP dat deze O&I-ecosystemen de uitdagingen, behoeften en kansen moeten weerspiegelen door voort te bouwen op strategische gebieden waarin regio's uitblinken, bijvoorbeeld in overeenstemming met het beginsel van strategieën voor slimme specialisatie.

7. BENADRUKT het belang van empirisch onderbouwde beleids- en besluitvorming op EU- en nationaal niveau en van een cocreatieproces dat alle actoren in de viervoudige helix (academische wereld, overheid, industrie en samenleving) in staat stelt hun kennis en ervaring te kanaliseren.
8. BEVESTIGT het belang van internationale samenwerking om met mondiale partners de excellentie en de O&I van wereldklasse te stimuleren die nodig zijn om het concurrentievermogen van Europa te verbeteren en maatschappelijke uitdagingen op het gebied van klimaatverandering, gezondheid en digitalisering aan te gaan. BENADRUKT, gezien de toenemende geopolitieke relevantie van O&I, dat moet worden gezorgd voor evenredige en efficiënte maatregelen om de onderzoeksveiligheid te verbeteren.

Rol van de EOR bij het vergroten van het concurrentievermogen en het verminderen van de versnippering

9. STEUNT de versterking van de EOR, aangezien deze bijdraagt tot het concurrentievermogen van de Unie. WIJST OP de aanzienlijke vooruitgang in het kader van de eerste EOR-beleidsagenda (2022-2024) en op het belang om de balans op te maken van de geleerde lessen. BENADRUKT de cruciale rol van het nieuwe EOR-beleidskader en de EOR-governancestructuren die in 2021 zijn opgezet, en met name van de aanpak die wordt gekenmerkt door gezamenlijk ontwerp en gezamenlijke uitvoering. BEVESTIGT dat het belangrijk is dat ten minste de helft van de lidstaten zich ertoe verbindt te zorgen voor brede politieke steun voor de uitvoering van de EOR-beleidsagenda en voor een vrijwillige en flexibele aanpak van de uitvoering van de EOR-acties, in lijn met het concept van “variabele geometrie”, en erkent dat de samenwerking moet worden voortgezet om de eengemaakte markt voor kennis, onderzoek en innovatie tot stand te brengen en versnippering te verminderen, zoals herhaald in de mededeling van de Commissie over de uitvoering van de EOR.
10. STEUNT de ambitie in het kader van de nieuwe fase van de EOR-beleidsagenda (2025-2027) om gezamenlijke initiatieven ter versterking van de kernwaarden en -capaciteiten op het gebied van O&I in Europa te versnellen en synergieën tot stand te brengen tussen O&I en het onderwijs-, industrie- en sectoraal beleid, zoals gevraagd in het pact voor O&I. BENADRUKT dat de nadruk moet blijven liggen op het op transparante en efficiënte wijze bereiken van tastbare en impactvolle resultaten door middel van een gestroomlijnde reeks maatregelen om de doelstellingen van de EOR te verwezenlijken. BENADRUKT dat de EOR-acties gericht moeten zijn op de prioriteiten van het pact, met het oog op een passend evenwicht tussen een ambitieus en haalbaar werkplan, en moeten beantwoorden aan de behoefte aan gezamenlijke acties op Europees niveau.

11. ONDERSCHRIJFT dat het belangrijk is de synergieën tussen de relevante fondsen en programma's van de Unie en de lidstaten te versterken om de ontwikkeling van de EOR te ondersteunen; HERHAALT met name dat het kaderprogramma beter moet worden afgestemd op het EOR-beleidskader. HERINNERT ERAAN dat het belangrijk is te zorgen voor samenhang tussen EOR-acties en relevante beleidsinitiatieven, zoals de nieuwe Europese innovatieagenda. MERKT OP dat deze synergieën uitdrukkelijk gericht moeten zijn op de verwezenlijking van de strategische agenda van de EU (2024-2029).
12. HERHAALT dat het Comité Europese Onderzoeksruimte en Innovatie (CEOR) een grotere rol moet spelen bij de gezamenlijke vaststelling van prioriteiten en de strategische planning, samen met het EOR-forum en andere relevante thematische groepen, in het kader van de uitvoering van de EOR-beleidsagenda, hetgeen moet leiden tot een betere coördinatie en afstemming tussen beleidsplanning en -uitvoering op EU- en nationaal niveau.
IS INGENOMEN met het feit dat de vernieuwde EOR heeft geleid tot een grotere betrokkenheid van organisaties van belanghebbenden en STELT VOOR de deelname van belanghebbenden, met name het bedrijfsleven, te verbeteren aan de hand van een herziening van de categorieën die in het EOR-forum vertegenwoordigd zijn.
13. WIJST EROP dat de relevante aanbevelingen uit het verslag-Letta, met name over een "vijfde vrijheid", en die uit het verslag-Draghi moeten worden gezien in de context van artikel 179, lid 1, VWEU, teneinde een volledig functionerende EOR te ontwikkelen. VERZOEKT de Commissie nauw samen te werken met de lidstaten en, in voorkomend geval, met geassocieerde landen en organisaties van belanghebbenden om de EOR te ontwikkelen door de resterende belemmeringen voor het vrije verkeer van onderzoekers, wetenschappelijke kennis, technologie en gegevens weg te nemen, en om de uitvoering van het pact voor O&I en de eengemaakte markt te stimuleren. HERINNERT ERAAN dat strategische gebieden van gemeenschappelijk belang onder meer onderzoeks- en technologie-infrastructuur, open wetenschap, transnationale en internationale samenwerking, genderevenwicht in O&I, gezamenlijke programmering, onderzoekslaanbanen en de mobiliteit van onderzoekers, alsook structurele hervormingen in de EOR kunnen omvatten.

14. BENADRUKT dat het belangrijk is de voortgang van de ontwikkelingen bij de verwezenlijking van de EOR te monitoren en ONDERKENT dat het EOR-monitoringmechanisme feiten en inzichten over de vooruitgang oplevert. VERZOEKT de Commissie en de lidstaten dit mechanisme te verfijnen door de EOR-landenverslagen gezamenlijk te laten opstellen door deskundigen en de lidstaten en door een ondersteunend kader te bieden dat een sterker engagement voor nationale hervormingen op het gebied van O&I en empirisch onderbouwde beleidsvorming bevordert.

Het talentpotentieel van Europa ontsluiten en empoweren

15. ONDERKENT dat talent een belangrijke troef is voor het stimuleren van economische groei, het concurrentievermogen, innovatie, technologische ontwikkeling en maatschappelijke vooruitgang. HERINNERT ERAAN dat de prioriteiten die zijn overeengekomen in de aanbeveling van de Raad betreffende onderzoeksloopbanen, met inbegrip van academische vrijheid, institutionele autonomie en adequate loopbaanperspectieven, een belangrijke rol spelen bij de ontwikkeling van O&I-talent en het behoud van Europa als wereldwijd aantrekkelijke locatie voor onderzoek. PLEIT daarom voor zowel nationale als Europese beleidsmaatregelen, initiatieven en programma's die braincirculation aanmoedigen en braindrain aanpakken, alsook talent en loopbanen ondersteunen, zoals de Europese Onderzoeksraad (ERC) en de Marie Skłodowska-Curie-acties. MOEDIGT de bevordering van gendergelijkheid, genderevenwicht, gelijke kansen en inclusiviteit voor onderzoekers met alle achtergronden AAN, alsook de bevordering van het gebruik, de uitvoering en de monitoring van instrumenten voor institutionele verandering, zoals inclusieve gendergelijkheidsplannen.
16. BENADRUKT het belang van het openstellen en versterken van Europa-brede netwerken van onderzoekers, ondernemers, innovatoren, onderzoeksmanagers en ondersteunende professionals om een betere verspreiding van kennis, ideeën en mensen mogelijk te maken. WIJST OP de Europa-brede meerwaarde en staat van dienst van acties in het kader van de Europese samenwerking inzake wetenschap en technologie (COST) bij het creëren van inclusieve Europese O&I-netwerken die door overloopeffecten excellente knowhow en O&I-samenwerking voortbrengen.

17. DRINGT er bij de Commissie en de lidstaten op AAN onderzoekers, ondernemers, innovatoren en alle onderzoeksmanagers en ondersteunende professionals te empoweren om hun vaardigheden, competenties en attitudes ten aanzien van excellentie en impact te verbeteren en zo het bredere gebruik van digitale technologieën mogelijk te maken, teneinde tegemoet te komen aan de behoeften van de markt en de sector. IS VAN MENING dat in elk toekomstig beleid ook meer aandacht moet worden besteed aan de loopbaan van beginnende onderzoekers en de genderkloof, alsook aan het vergroten van de zichtbaarheid van rolmodellen en succesverhalen die talent kunnen vooruithelpen. BENADRUKT dat het versterken van het concurrentievermogen een verandering vereist in de houding van de actoren in het O&I-ecosysteem ten aanzien van de onderlinge verbondenheid van wetenschap, onderzoek, innovatie, ondernemerschap, kennisvalorisatie en het nemen van risico's, met name door middel van intersectorale mobiliteit en dialoog.

Bruggen bouwen: versterking van de Europese onderzoeks- en technologie-infrastructuur

18. ONDERKENT het belang van Europese onderzoeks- en technologie-infrastructuren als strategische troeven voor het stimuleren van O&I, wetenschappelijke ontdekkingen en ontwikkelingen op het vlak van deep tech en de omzetting van kennis in innovatie op regionaal, nationaal en Europees niveau, en van het opleiden en in dienst nemen van hooggekwalficeerde onderzoekers en professionals. NEEMT NOTA van het vermogen van onderzoeks- en technologie-infrastructuren om een belangrijke rol te spelen bij het vergroten van het O&I-potentieel van onderzoeksorganisaties, start-ups, kmo's en de industrie in lokale en regionale ecosystemen, waardoor het concurrentievermogen wordt versterkt en versnippering wordt tegengegaan. PLEIT voor een beter gebruik en een betere uitrol van faciliteiten en diensten op het gebied van onderzoeks- en technologie-infrastructuur in de hele EU. IS INGENOMEN met de vooruitgang die de Commissie heeft geboekt met de presentatie van een verslag over het beleid ter ondersteuning van de technologie-infrastructuur in de EU en ROEPT de Commissie OP haar werkzaamheden samen met de lidstaten en belanghebbenden voort te zetten.

19. HERINNERT aan de verklaring van Tenerife over onderzoeksinfrastructuren², waarin wordt opgeroepen tot het waarborgen van de duurzaamheid van onderzoeksinfrastructuren op lange termijn, die niet alleen betrekking heeft op het ontwerp en de bouw ervan, maar ook op hun beheer, werking en dienstverlening, waarvoor passende financieringsregelingen en -mechanismen moeten worden verkend. HERHAALT dat er verdere concrete maatregelen op nationaal en Europees niveau nodig zijn om deze uitdagingen aan te pakken, met name met het oog op een grotere betrokkenheid van kleinere lidstaten. BENADRUKT voorts de complementaire rol van de Commissie, de lidstaten en particuliere actoren bij het vinden van de nodige financiering voor onderzoeks- en technologie-infrastructuren van Europees belang (met name Esfri-mijlpalen en ERIC's) om een betere en inclusievere toegang mogelijk te maken.
20. VERZOEKT de Commissie en de lidstaten open wetenschap en open innovatiepraktijken en -infrastructuren te bevorderen, die het delen van kennis, gegevens en middelen over de grenzen heen vergemakkelijken, volgens het beginsel “zo open als mogelijk, zo gesloten als nodig”.

Innovatie aanzwengelen: groei en investeringen in Europa stimuleren

21. ACHT het een prioriteit om te zorgen voor flexibele en investeringsvriendelijke randvoorwaarden voor bedrijven op het vlak van innovatie in overeenstemming met de mondiale trends die de werking en groei van start-ups en scale-ups binnen de eengemaakte markt vergemakkelijken, waardoor innovatie wordt gestimuleerd en de technologische capaciteiten en het concurrentievermogen van de Unie worden versterkt.
22. ONDERKENT het belang van disruptieve innovatie en technologieën om het concurrentievermogen van de EU te verbeteren. MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN te onderzoeken of het nodig is steunregelingen te ontwikkelen die innovatieactiviteiten met een hoog risico en een hoog rendement bevorderen. HERHAALT dat alle soorten innovatie – van stapsgewijze tot baanbrekende innovatie – moeten worden ondersteund en dat ervoor moet worden gezorgd dat kmo's steun krijgen om te innoveren en hun veerkracht te versterken, wat het concurrentievermogen zal stimuleren.

² [230926_Declaration_Tenerife.pdf](#)

23. WIJST EROP dat, zoals in het verslag-Draghi wordt opgemerkt, de achterstand van de EU bij de ontwikkeling van nieuwe technologieën en hun opschaling om hun volledige bedrijfs-potentieel te bereiken ook wordt veroorzaakt door een gebrek aan particuliere uitgaven voor onderzoek en innovatie en een relatief onderontwikkeld financieel ecosysteem. BENADRUKT het belang van investeringen met particulier durfkapitaal in innovatie-financiering en HERHAALT dat het belangrijk is pan-Europese particuliere investeringen aan te moedigen om cruciale lacunes op de markt aan te pakken. MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN te voorzien in stimulansen voor particuliere investeerders, business angels en crowdfundingplatforms om te zorgen voor meer particuliere investeringen in innovatie-financiering en een cultuur van risicodragende investeringen algemeen ingang te doen vinden. ONDERKENT het belang van het versterken en vereenvoudigen van het strategische gebruik van innovatiegerichte overheidsopdrachten om de ontwikkeling en toepassing van innovatieve oplossingen in Europa te versnellen.
24. MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN de financieringsinstrumenten aantrekkelijker, efficiënter en minder ingewikkeld te maken voor aanvragers en begunstigden door hun administratieve lasten aanzienlijk te verminderen (met name in het geval van durfkapitaal-investeringen) en door het gebruik van voortschrijdende termijnen en testomgevingen voor regelgeving te verspreiden.
-